

Stanowisko Koła Wolni i Solidarni w sprawie projektu ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (tekst niewygotoszony):

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W imieniu koła Wolni i Solidarni przedstawiam stanowisko w sprawie rządowego projektu ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla.

Przedkładany projekt ustawy ma na celu zrekompensowanie w ramach możliwości budżetu państwa strat finansowych poniesionych przez osoby, które otrzymywały bezpłatny węgiel w naturze lub w ekwiwalencie na podstawie układów zbiorowych pracy i związanych z nimi porozumień, a które utraciły prawo do bezpłatnego węgla wskutek wypowiedzenia w tym zakresie układów zbiorowych pracy i porozumień z nimi związanych.

Pogarszająca się stale sytuacja finansowa przedsiębiorstw górniczych spowodowała konieczność wprowadzenia oszczędności w kopalniach. Najczęściej podejmowaną przez zarządy spółek decyzją było ograniczanie przywilejów. Działania te wpłynęły w pozytywny sposób na funkcjonowanie przedsiębiorstw górniczych, ale w znaczny sposób przyczyniły się do zróżnicowania uprawnień górniczych dotyczących dostępu do bezpłatnego węgla wśród emerytów i rencistów w zależności od statusu działalności kopalni, z której odeszli.

Obecnie mamy do czynienia z sytuacją, w której emeryci i renciści, którzy odeszli z kopalni, które zostały zlikwidowane, a których po ogłoszeniu upadłości nikt nie przejął, w dalszym ciągu mają prawo do bezpłatnego węgla - dostają deputaty węglowe w postaci ekwiwalentu pieniężnego, który wypłaca ZUS. W tym właśnie miejscu powstaje nierówność w dostępie do bezpłatnego węgla w grupie byłych górników. Emeryci i renciści, którzy pracowali w kopalniach

czynnych, zostali pozbawieni prawa do bezpłatnego węgla wskutek wypowiedzeń układów zbiorowych pracy oraz porozumień z nimi związanych.

Projekt ustawy przewiduje jednorazowe wypłacenie rekompensaty w wysokości 10 tys. zł dla osób, które spełniają kryteria określone w ustawie. Osoby uprawnione mogą składać wniosek o rekompensatę w ciągu 10 dni od dnia wejścia w życie ustawy. Uważam, że okres 10 dni jest zdecydowanie za krótki. Mam nadzieję, że podczas prac komisji okres ten zostanie wydłużony.

Za słuszne uważam wprowadzenie możliwości uzupełniania wniosku, dostarczenia dokumentów, oświadczeń po wcześniejszym zawiadomieniu o ich braku przez przedsiębiorcę. Osoba składająca wniosek ma 7 dni na dostarczenie brakujących dokumentów lub uzupełnienie złożonego wniosku.

Prawo do bezpłatnego węgla czy to w naturze, czy w formie ekwiwalentu pieniężnego było w Polsce elementem wynagrodzenia pracowników kopalni i emerytów i trudno pogodzić się, że tak już nie jest. Siła tradycji jest bardzo duża i jej zmiana wymaga czasu. W związku z powyższym można śmiało powiedzieć, że projekt ustawy wychodzi naprzeciw oczekiwaniom środowiska górniczego.

Koło Wolni i Solidarni będzie głosować za dalszym procedowaniem projektu ustawy.